
ORIGINAL ARTICLE

Roles of Student Activity Advisors as Perceived by Student Activity Advisors and Student Committee Members at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Wilasinee Petkhao

M.Ed.(Higher Education),
Division of Student Affairs, Prince of Songkla University
E-mail: pwilasin@ratree.psu.ac.th

Abstract

This research aimed to study the roles of student activity advisors as perceived by student activity advisors and student committee members at Prince of Songkla University, Hat Yai campus. The sample consisted of 253 student activity advisors and student committee members of the 1999 academic year. The research instrument was a Likert's scale questionnaire. Percentages, arithmetic mean, standard deviation, and t-test were used in data analysis. The findings showed that the actual roles of student activity advisors were at a moderate level whereas their expected roles were at a high level.

Keywords: roles of student activity advisors, student activity advisors, student committee members

นิพนธ์ต้นฉบับ

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามความคิดเห็น ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

วิลาสินี เพชรขาว

กศ.ม.(การอุดมศึกษา), นักกิจการนักศึกษา
กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: pwilasin@ratree.psu.ac.th

การวิจัยเรื่องนี้วัดถูกประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2542 จำนวน 253 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ผลการวิจัยสรุปได้ว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา มีความเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: กรรมการนักศึกษา, บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา, อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์อันดี และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ตามหากสถาบันอุดมศึกษาจะผลิตบัณฑิตโดยมุ่งพัฒนาเฉพาะทางสติปัญญา หรือความรู้ทางวิชาการ เพียงด้านเดียว ย่อมไม่สามารถสร้างบัณฑิตที่สมบูรณ์ ตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างแท้จริงได้ จึงต้องพัฒนา

บุคลิกภาพและค่านิยมที่เหมาะสมสมควรคู่ไปด้วย งานกิจการนักศึกษานับว่าเป็นงานที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมในทุกๆ ด้าน โดยงานกิจการนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ที่จะช่วยให้การผลิตกำลังคนมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ อาจกล่าวได้ว่างงานกิจการนักศึกษาจะเสริมภาระหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาทั้งทางด้านการสอน วิจัย การทะนุบำรุงคุณลักษณะและให้บริการทางวิชาการ ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลดี ซึ่งถือได้ว่าเป็นงานที่ประสานให้การกิจของสถาบันบรรลุผลสำเร็จ

(ทองเรียน อมรัชกุล, 2525, 4) งานกิจกรรมนักศึกษาไม่ขอบข่ายของงานกว้างขวางและเป็นงานที่มหาวิทยาลัยจัดดำเนินการเองเป็นส่วนใหญ่ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมด้านการเรียนการสอนและช่วยอำนวยความสะดวกในการศึกษาในด้านต่างๆ ให้แก่นักศึกษาด้วย แต่งานด้านหนึ่งที่สำคัญและนักศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการเองคือ กิจกรรมนักศึกษา งานด้านนี้จะเป็นงานช่วยเหลือหลักสูตรให้สมบูรณ์เพิ่มเติมจากลิสต์ที่การศึกษาภายในห้องเรียนไม่สามารถจัดให้ได้มากนัก เช่น ได้ฝึกการทำงานร่วมกัน ได้เรียนรู้และฝึกฝนเองในการใช้สิทธิและเสรีภาพ ตลอดจนการปักครองตนเองตามระบบประชาธิปไตย เป็นต้น

กิจกรรมนักศึกษาได้รับความสนใจจากบุคคลทั้งในสังคมภายนอกและสังคมภายในสถาบันอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะผู้บริหาร คณาจารย์ และนักศึกษาโดยทั่วไป ดังจะเห็นได้จากจำนวนครั้งของการจัดทำกิจกรรมของนักศึกษา ประเภทของกิจกรรมจำนวนผู้เข้าร่วมและงบประมาณที่สถาบันอุดมศึกษาใช้ส่งเสริมกิจการด้านนี้เพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการตระหนักรถึงความสำคัญของประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับมากขึ้น (จินตนา ยุนิพันธ์, 2525, 119) นอกจากนั้น อาทิ ชนเห็นชอบ (2527, 3) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมนักศึกษาว่า กิจกรรมนักศึกษาช่วยฝึกฝนให้นักศึกษาเป็นคนที่มีหลักการและเหตุผล สร้างผู้มีความรู้ความสามารถกว่าระบบอาชูโต ปลูกฝังความรักความสามัคคี สืบสอดขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ ส่งเสริมพลานามัยและการบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกัน

อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาถือได้ว่าเป็นบุคคลากรที่มีบทบาทสำคัญมากต่องานกิจกรรมนักศึกษา เพราะต้องทำหน้าที่ดูแลและให้คำปรึกษาในการดำเนินกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปเพื่อการพัฒนานักศึกษาอันเป็นเป้าหมายของมหาวิทยาลัย หากมหาวิทยาลัยพิจารณาแต่ด้วยบุคคลที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรรมการนักศึกษา ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจและร่วมมือประสานงานกันอันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อ

ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่องานกิจกรรมนักศึกษาโดยตรง และทำให้งานกิจกรรมนักศึกษาก้าวหน้ายิ่งขึ้น แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคคลากรที่เป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์ เท่าที่เป็นอยู่นั้นมีร้อยละ 84 ที่ไม่มีประสบการณ์ทางด้านการเป็นครู (มหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์, 2535) แต่ได้ศึกษาอบรมในสาขาอื่น เช่น สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สุขภาพ ได้แก่ อาจารย์ในคณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ หรือสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ได้แก่ อาจารย์ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ เป็นต้น จึงเป็นที่เข้าใจว่าโดยพื้นฐานทางการศึกษาน่าจะไม่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมนักศึกษามากโดยตรง แต่ต้องปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกิจการนักศึกษา คือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งน่าจะเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ชีรุณ พระทุมนพรัตน์ (2526, 97) กล่าวไว้ว่า เราไม่ควรคาดหวังให้อาจารย์คนใดที่ไม่ได้เล่าเรียนมาโดยตรงหรือไม่ได้ฝึกหัดอบรมมาโดยตรงในเรื่องการเป็นที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษาได้ดี และจากรายงานการวิจัยเรื่องกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของพานี ปรีchanan (ม.ป.ป., 192) พบว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตนักศึกษาปัญหานี้เกิดจากการขาดความสนใจจากอาจารย์ที่ปรึกษา ขาดอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการจัดสัมมนาบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาคือ อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาขาดความรู้และทักษะในกิจกรรมนักศึกษา (มหาวิทยาลัยสังขลานครินทร์, 2540, 21) กองประกันสภาพปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งฯระบุงานอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา ขาดแคลนอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษาที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษากับนักศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมประเภทต่างๆ (สำเนาร ชาร์คิลป์, 2538, 257) นอกจาก

นั่นหมายความว่ามีได้กำหนดขอบเขตภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาไว้อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยตระหนักในความสำคัญของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาเป็นอย่างดีว่าเป็นผู้มีส่วนอย่างมากในการพัฒนานักศึกษา และช่วยให้งานกิจกรรมนักศึกษาเกิดประโยชน์แก่นักศึกษามากที่สุด ประกอบกับผู้วิจัยมีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยตรง ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าจะมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาว่า ในปัจจุบันเป็นเช่นไร และอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษานั้นควรจะมีบทบาทอย่างไร จึงได้ทำการวิจัยในเรื่องนี้เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้กิจกรรมนักศึกษาเป็นไปเพื่อการพัฒนานักศึกษาอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
- เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา
- เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

วิธีการศึกษา

1. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยจะศึกษาบทบาททั้งบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทตามความคาดหวังรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2542 มีจำนวนทั้งสิ้น 625 คน จำแนกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา 40 คน และกรรมการนักศึกษา 585 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2542 มีจำนวนทั้งสิ้น 253 คน จำแนกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา 38 คน และกรรมการนักศึกษา 215 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตามตารางเลขสุ่มของ Krejcie และ Morgan (1970, 607-610)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามจำนวน 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

ชุดที่ 2 สำหรับกรรมการนักศึกษา

แบบสอบถามแต่ละชุดมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ โดยถามเรื่องต่อไปนี้

ชุดที่ 1 ตอน 2 ข้อ ในเรื่องเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรกิจกรรม และเคยได้รับการอบรมความรู้ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

ชุดที่ 2 ตอน 2 ข้อ ในเรื่องความคุ้นเคยกับอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กรกิจกรรมนักศึกษาและประสบการณ์ในการทำกิจกรรมนักศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีทางเลือก 5 ระดับ โดยในแต่ละข้อกำหนดให้ประเมิน 2 ครั้ง ครั้งแรกประเมินบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ส่วนครั้งที่สองจะประเมินบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม

นักศึกษา แบบสอบถามในตอนที่ 2 นี้ มีจำนวนทั้งหมด 28 ข้อ โดยโครงสร้างของแบบสอบถามได้ครอบคลุมถึง บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาด้านต่างๆ ดังนี้

1. การควบคุมดูแล จำนวน 6 ข้อ
2. การสอนและการให้คำปรึกษา จำนวน

14 ข้อ

3. การประสานงาน จำนวน 8 ข้อ

โดยแบ่งเป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง ซึ่งกำหนดค่า คะแนนความคิดเห็นดังนี้

1. บทบาทที่เป็นจริงให้คำแนะนำ ดังนี้
5 = ได้กระทำบทบาททางด้านนี้มากที่สุด
4 = ได้กระทำบทบาททางด้านนี้มาก
3 = ได้กระทำบทบาททางด้านนี้ปานกลาง
2 = ได้กระทำบทบาททางด้านนี้น้อย
1 = ได้กระทำบทบาททางด้านนี้น้อยที่สุด
2. บทบาทที่คาดหวัง ให้คำแนะนำ ดังนี้
5 = ควรกระทำบทบาททางด้านนี้มากที่สุด
4 = ควรกระทำบทบาททางด้านนี้มาก
3 = ควรกระทำบทบาททางด้านนี้ปานกลาง
2 = ควรกระทำบทบาททางด้านนี้น้อย
1 = ควรกระทำบทบาททางด้านนี้น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ข้อคำถามจะไม่เหมือนกันในแต่ละ ชุด ทั้ง 2 ชุด มีข้อคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ และได้กำหนดค่า คะแนนความคิดเห็นดังนี้

- 5 = เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมากที่สุด
4 = เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก
3 = เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง
2 = เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย
1 = ไม่เป็นปัญหาและอุปสรรค

3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ในการ สร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและ

เลือกแบบสอบถามการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษาในมหา- วิทยาลัยของรัฐ ของนฤพรรณ วัลลิสุพรรณ (2529, 172- 200) มาดัดแปลงปรับปรุงเป็นแบบสอบถามที่มีความ เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2.2 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง เสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดสอบกับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้มาตรวจสอบคุณภาพของ แบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa (Alpha coefficient) ซึ่งเป็นค่าแสดงความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

- ก. บทบาทที่เป็นจริง
  - ด้านการควบคุมดูแล ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .82
  - ด้านการสอนและการให้ คำปรึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91
  - ด้านการประสานงาน ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ค่าความเชื่อมั่นรวมทุกด้าน เท่ากับ .95

- ข. บทบาทที่คาดหวัง
  - ด้านการควบคุมดูแล ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .67
  - ด้านการสอนและการให้ คำปรึกษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88
  - ด้านการประสานงาน ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .86

ค่าความเชื่อมั่นรวมทุกด้าน เท่ากับ .93

- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพ้อ้มหนังสือขอ ความร่วมมือไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 266 ราย และเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้ จำนวน 253 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.11

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลที่เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละของแต่ละรายการ

4.2 ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและปัญหาและอุปสรรคที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์ดังนี้

4.2.1 การสำรวจความคิดเห็นทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) รายชื่อในแต่ละด้าน และนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยตั้งไว้เพื่อบอกระดับของบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมี 5 ระดับตามระดับของแบบสอบถามดังนี้

ก. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดระดับของค่าเฉลี่ยดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ได้กระทำบทบาททางด้านนี้มากที่สุดหรือควรกระทำการบทบาททางด้านนี้มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ได้กระทำการบทบาททางด้านนี้มากหรือควรกระทำการบทบาททางด้านนี้มาก

2.50-3.49 หมายถึง ได้กระทำการบทบาททางด้านนี้ปานกลางหรือควรกระทำการบทบาททางด้านนี้ปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ได้กระทำการบทบาททางด้านนี้น้อยหรือควรกระทำการบทบาททางด้านนี้น้อย

1.00-1.49 หมายถึง ได้กระทำการบทบาททางด้านนี้น้อยที่สุดหรือควรกระทำการบทบาททางด้านนี้น้อยที่สุด

ข. ด้านปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา คิดค่าเฉลี่ย และจำแนกค่าเฉลี่ยนั้นออกเป็นระดับต่างๆ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมากที่สุด
3.50-4.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก
2.50-3.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง
1.50-2.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อย
1.00-1.49 หมายถึง เป็นปัญหาและอุปสรรคในระดับน้อยที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาท หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกตามตำแหน่งหน้าที่ซึ่งบุคคลนั้นได้รับ และการแสดงออกนั้นสามารถลังเกตและวัดพฤติกรรมออกมาได้ เช่นบทบาทที่จะใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงหรือปฏิบัติ

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย ลงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และตามความคาดหวังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการควบคุมดูแล ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา และด้านการประสานงาน

บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามหน้าที่และความรับผิดชอบทั้ง 3 ด้าน ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้แสดงออกจริงในขณะดำรงตำแหน่ง

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามหน้าที่และความรับผิดชอบทั้ง 3 ด้าน ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามีความคิดเห็นว่าหรือคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจะแสดงออกหรือไม่ได้แสดงออก โดยไม่คำนึงถึงสภาพที่เป็นจริงขณะนั้น

บทบาทด้านการควบคุมดูแล หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในการควบคุม กำกับ ดูแลด้านกิจกรรมนักศึกษา

บทบาทด้านการสอนและการให้คำปรึกษา หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในการให้ความรู้ ความเห็นแนะนำและหารือด้านกิจกรรมนักศึกษา

บทบาทด้านการประสานงาน หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมที่แสดงออกของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในการเชื่อมโยงการทำงานด้านกิจกรรมนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ให้ดำเนินการด้านต่างๆ ปีการศึกษา 2542 ชั้นมรุนและสมอส่วนนักศึกษาคณะต่างๆ ปีการศึกษา 2542

กรรมการนักศึกษา หมายถึง นักศึกษาซึ่งได้รับการคัดเลือกจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ให้ดำเนินการด้านต่างๆ ปีการศึกษา 2542 ชั้นมรุนและสมอส่วนนักศึกษาคณะ ปีการศึกษา 2542

สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัย จะแยกกล่าวสรุปเป็น 4 ขั้นตอนคือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ค่าเฉลี่ยบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาด้านบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา และผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ดังรายละเอียดซึ่งจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามโดยดำเนินการด้านนักศึกษาที่คาดหวังมากที่สุด ร้อยละ 81.6 และโดยได้รับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 63.2

1.2 กรรมการนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เพิ่งรับราชการเป็นปีแรก ร้อยละ 57.7 รู้จักคุณเคยกันมาก่อน ร้อยละ 42.3 และมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 87.4

2. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง

2.1.1 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้กระทำการบทบาทด้านต่างๆ สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการควบคุมดูแล อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้กระทำการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.29$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x}=3.45$) ในขณะที่ข้อ “มีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการประเมินผลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว” ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.03$)

2) ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้กระทำการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.30$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “แนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x}=3.87$) ในขณะที่ข้อ “ติดตามดูแลผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.37$)

3) ด้านการประสานงาน อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้กระทำการด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=2.86$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “เสริมสร้างความสามัคคีแก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x}=3.58$) ในขณะที่ข้อ “ประสานงานระหว่างฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา กองค์กร กิจกรรมนักศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น” ได้

รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.45$)

2.1.2 ความคิดเห็นของกรรมการนักศึกษา

กรรมการนักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาภิกิจกรรมนักศึกษาได้กระทำการทบทวนด้านต่างๆ ซึ่งพอจะสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการควบคุมดูแล กรรมการนักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษากระทำการทบทวนด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.27$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากกลุ่มกรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.49$) ในขณะที่ข้อ “มีล้วนร่วมกับนักศึกษาในการประเมินผลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว” ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.03$)

2) ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา กรรมการนักศึกษามีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษากระทำการทบทวนด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.14$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “แนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากกลุ่มกรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.54$) ในขณะที่ข้อ “ติดตามดูแลผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.90$)

3) ด้านการประสานงาน กรรมการนักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษากระทำการทบทวนด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ($\bar{x}=3.12$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษา” ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดจากกลุ่มกรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.22$) ในขณะที่ข้อ “ประสานงานระหว่างฝ่ายกิจการนักศึกษากับองค์กรกิจกรรมนักศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น” ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=2.98$)

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง

2.2.1 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษามีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรกระทำการทบทวนด้านต่างๆ ซึ่งพอจะสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการควบคุมดูแล อาจารย์ที่ปรึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรกระทำการทบทวนนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.96$) ทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม” ได้รับความคาดหวังสูงสุดจากกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x}=4.16$) ในขณะที่ข้อ “ควบคุมการเบิกจ่ายเงินบำรุงกิจกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ” ได้รับความคาดหวังต่ำสุด ($\bar{x}=3.66$)

2) ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรกระทำการทบทวนนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=4.03$) ทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “แนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ได้รับความคาดหวังสูงสุดจากกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x}=4.39$) ในขณะที่ข้อ “ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนในการทำกิจกรรม” ได้รับความคาดหวังต่ำสุด ($\bar{x}=3.13$)

3) ด้านการประสานงาน อาจารย์ที่ปรึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรกระทำการทบทวนนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.77$) แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “เสริมสร้างความสามัคคีแก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ได้รับความคาดหวังสูงสุดจากกลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา ($\bar{x}=4.29$) ในขณะที่ข้อ “ประสานงานระหว่างฝ่ายกิจการนักศึกษากับองค์กรกิจกรรมนักศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น” ได้รับความคาดหวังต่ำสุด ($\bar{x}=3.37$)

2.2.2 ความคิดเห็นของกรรมการนักศึกษา

กรรมการนักศึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจะกระทำการทบทวนด้านต่างๆ ซึ่งพอจะสรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการควบคุมดูแล กรรมการนักศึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรกระทำการทบทวนนี้อยู่ในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.86$) ทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม” ได้รับความคาดหวังสูงสุดจากกลุ่ม

กรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=4.00$) ในขณะที่ข้อ “ควบคุม การเบิกจ่ายเงินค่าบำรุงกิจกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ” ได้รับความคาดหวังต่ำสุด ($\bar{x}=3.71$)

2) ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา กรรมการนักศึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรกระทำการทบทวนน้อยในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.83$) ทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อ “แนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ได้รับความคาดหวังสูงสุดจากกลุ่มกรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=4.04$) ในขณะที่ข้อ “ติดตามดูแลผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ได้รับความคาดหวังต่ำสุด ($\bar{x}=3.62$)

3) ด้านการประสานงาน กรรมการนักศึกษามีความคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรกระทำการทบทวนน้อยในเกณฑ์มาก ($\bar{x}=3.83$) ทุกข้อ แต่เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อ “เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษา” ได้รับความคาดหวังสูงสุดจากกลุ่มกรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.93$) ในขณะที่ข้อ “ประสานงานระหว่างฝ่ายกิจการนักศึกษา กับองค์กรกิจกรรมนักศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น” ได้รับความคาดหวังต่ำสุด ($\bar{x}=3.78$)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา กับกรรมการนักศึกษาต่อ บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

3.1 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่าความคิดเห็นด้านการควบคุมดูแล ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา และด้านการประสานงานของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 1

3.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่าความคิดเห็นด้านการควบคุมดูแล ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา และด้านการประสานงานของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2

4. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา พบว่าปัญหาและอุปสรรคสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$) ได้แก่ อาจารย์ส่วนใหญ่อยังไม่ยอมรับว่ากิจกรรมออกหลักสูตรคือส่วนหนึ่งของการศึกษา ส่วนกรรมการนักศึกษาพบว่าปัญหาและอุปสรรคที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพบอาจารย์ที่ปรึกษายาก ($\bar{x}=2.80$) อาจารย์มีเวลาให้กับองค์กรกิจกรรมไม่เต็มที่ ($\bar{x}=2.62$) และอาจารย์ที่ปรึกษามักยึดระเบียบโดยเคร่งครัดในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{x}=2.62$)

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา

ด้าน	อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม		กรรมการนักศึกษา		t	p
	นักศึกษา (N = 38)	(N = 215)	$\bar{x}$	S.D.		
การควบคุมดูแล	3.29	0.73	3.27	0.77	.184	.854
การสอนและการให้คำปรึกษา	3.30	0.65	3.14	0.74	1.240	.216
การประสานงาน	2.86	0.75	3.12	0.84	-1.790	.075

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา

ด้าน	อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม		กรรมการนักศึกษา		t	p		
	นักศึกษา (N = 38)		(N = 215)					
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.				
การควบคุมดูแล	3.96	0.52	3.86	0.56	1.074	.284		
การสอนและการให้คำปรึกษา	4.03	0.57	3.83	0.64	1.774	.077		
การประสานงาน	3.77	0.70	3.83	0.71	-.513	.609		

อภิรายผล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา สำหรับสถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ส่วนใหญ่เคยดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามาก่อนถึงร้อยละ 81.6 และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 63.2 จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามักจะเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านนี้มาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของลิขิตกาญจนารณ์ และสมประสงค์ น่วมบุญลือ (2533, 52) เกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาเหล่านี้ส่วนมากมีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษามาแล้ว 4-6 ปี และอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่ทราบวัตถุประสงค์นโยบาย ระเบียบข้อบังคับขององค์กรนักศึกษา วิธีการดำเนินงาน บัญชีและอุปสรรค และงบประมาณในการทำกิจกรรมในระดับสูง และอาจเป็น เพราะนักศึกษาเห็นว่าการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์จะช่วยให้สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในการทำกิจกรรมนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

1.2 กรรมการนักศึกษา

สถานภาพของกรรมการนักศึกษาแม้ว่าจะเพียงรู้จักกับอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาเป็นปีแรก ร้อยละ 57.7 ก็ตาม แต่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมนักศึกษามาก่อนร้อยละ 87.4 และจาก

สถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ส่วนใหญ่เคยดำรงตำแหน่งมาก่อนแล้ว ดังนั้นการที่กรรมการนักศึกษาจะคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในชีวิตนักศึกษาข้อมูลเบื้องต้นมาเป็นอย่างดี และอาจมองว่าผู้มีประสบการณ์มาก่อนน่าจะช่วยให้การประสานระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา กับองค์กรกิจกรรมนักศึกษาเป็นไปด้วยดี และการดำเนินงานคงจะเป็นไปด้วยความราบรื่น

2. ความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริง

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบทบาท 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการควบคุมดูแล กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ด้านการควบคุมดูแล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.27$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้ความเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงสูงกว่า ($\bar{x}=3.29$) กรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.27$) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้กระทำการหน้าในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมและการช่วยนักศึกษาแก่บัญชีฯ พบร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านนี้ในระดับปานกลาง (ลิขิต กาญจนารณ์ และสมประสงค์ น่วมบุญลือ, 2533, 40) โดยกลุ่ม

ตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้ค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{x}=3.45$), ($\bar{x}=3.49$) ในข้อเดียวกันคือ “ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม” ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจิรัวน์ วีรักร (2539, 121) เรื่องรูปแบบการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประเภทจำกัดรับ สังกัดทบทวนมหาวิทยาลัย พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้ให้ความคิดเห็นในข้อ “การวางแผนร่วมกับนักศึกษาในการดำเนินกิจกรรม” เป็นข้อที่มีบทบาทที่เป็นจริงสูงมาก 1 ใน 3 ลำดับแรก และกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ให้ค่าคะแนนต่าสุดในข้อ “มีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการประเมินผลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว” ($\bar{x}=3.03$) ทั้งนี้อาจเป็น เพราะทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้มีบทบาทในข้อนี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของนฤพรรณ วัลลิสุพรรณ (2529, 117–119) เรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษา และนิสิตนักศึกษาได้ให้ความคิดเห็นในข้อ “มีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการประเมินผลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว” มีค่าเฉลี่ยต่าสุดเช่นกัน

2.2 ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ด้านการสอนและการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.16$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงกว่า ($\bar{x}=3.30$) ความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงกว่า ($\bar{x}=3.14$) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้ค่าคะแนนสูงสุดในข้อ “เสริมสร้างความสามัคคีแก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ($\bar{x}=3.58$) อาจเป็น เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาเห็นว่าความสามัคคีในหมู่นักศึกษาช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานและช่วยให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยสังขละบุรี (2534) ต่อ กิจกรรมนักศึกษาประการหนึ่งคือเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นักศึกษา ล้วน然是การนักศึกษาให้ค่าคะแนนสูงสุดในข้อ “เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรม” ($\bar{x}=3.22$) อาจเป็น เพราะกรรมการนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้มีบทบาทด้านนี้มาก จะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมเกิดประโยชน์สูงสุดได้ และการที่อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาให้ค่าคะแนนต่าสุดในข้อเดียวกันคือ “ประสานงานระหว่าง

และกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ให้ค่าคะแนนต่าสุดในข้อเดียวกันคือ “ติดตามดูแลผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ($\bar{x}=2.37$), ($\bar{x}=2.90$) อาจเป็น เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาไม่ทราบว่าข้อนี้ก็เป็นบทบาทหนึ่งของอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมนักศึกษาเพาะกายกิจกรรมนักศึกษา เพราะจากผลการสัมมนาผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษาซึ่งทบทวนมหาวิทยาลัยจัดขึ้น ณ โรงแรมพัทยาพาเลช ระหว่างวันที่ 4–6 สิงหาคม 2531 (ทบทวนมหาวิทยาลัย, 2531) ได้สรุปภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษากลุ่มกิจกรรมนักศึกษานอกเหนือจากการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาแล้วจะต้องให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและผลการศึกษาของกรรมการนักศึกษาด้วย

2.3 ด้านการประสานงาน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.08$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบว่ากรรมการนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่เป็นจริงสูงกว่า ($\bar{x}=3.12$) อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{x}=2.86$) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้ค่าคะแนนสูงสุดในข้อ “เสริมสร้างความสามัคคีแก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ($\bar{x}=3.58$) อาจเป็น เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาเห็นว่าความสามัคคีในหมู่นักศึกษาช่วยลดปัญหาและอุปสรรคในการทำงานและช่วยให้การทำงานเป็นไปด้วยความราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยสังขละบุรี (2534) ต่อ กิจกรรมนักศึกษาประการหนึ่งคือเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในหมู่นักศึกษา ล้วน然是การนักศึกษาให้ค่าคะแนนสูงสุดในข้อ “เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรม” ($\bar{x}=3.22$) อาจเป็น เพราะกรรมการนักศึกษาเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาได้มีบทบาทด้านนี้มาก จะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมเกิดประโยชน์สูงสุดได้ และการที่อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาให้ค่าคะแนนต่าสุดในข้อเดียวกันคือ “ประสานงานระหว่าง

ฝ่ายกิจการนักศึกษา กับองค์กรกิจกรรมนักศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น” ($\bar{x}=2.45$), ($\bar{x}=2.98$) อาจเป็นเพรากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าบุคลากรของฝ่ายกิจการนักศึกษาโดยเฉพาะงานกิจกรรมนักศึกษา จะต้องติดตามและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาโดยให้มีแผนการติดตามและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาให้ปฏิบัติตามแผนอย่างมีระบบ (สำเนาร ชรศิลป์, 2538, 265)

3. ความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวัง

ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วยบทบาท 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการควบคุมดูแล กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาด้านการควบคุมดูแลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.87$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม พบร่วมกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังสูงกว่า ($\bar{x}=3.96$) กรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.86$) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาคาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในระดับมากเป็นเพราะเห็นว่าหน้าที่ทางด้านควบคุมดูแลเป็นหน้าที่โดยตรงของอาจารย์ที่ปรึกษา และเห็นว่างานด้านกิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้ค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{x}=4.16$), ($\bar{x}=4.00$) ในข้อเดียวกันคือ “ให้ความร่วมมือกับนักศึกษาในการวางแผนการดำเนินกิจกรรม” แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มเห็นว่าการวางแผนกิจกรรมมีความสำคัญมากในการจัดกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนี้ก็กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ให้ค่าคะแนนต่ำสุด ($\bar{x}=3.66$), ($\bar{x}=3.71$) ในข้อเดียวกันคือ “ควบคุมการเบิกจ่ายเงินบำรุงกิจกรรมให้เป็นตามเบียบ” อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เห็นว่าการดำเนินการด้านการเงินต้องปฏิบัติตามระเบียบโดยเคร่งครัด และฝ่ายกิจการนักศึกษาช่วยดูแลทางหนึ่งอยู่แล้ว จึงไม่ได้คาดหวังว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรกระทำการบทบาทข้อนี้มากนัก

3.2 ด้านการสอนและการให้คำปรึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาด้านการสอนและการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.86$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แล้ว พบร่วมกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังสูงกว่า ($\bar{x}=4.03$) กรรมการนักศึกษา ($\bar{x}=3.83$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มให้ค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{x}=4.39$), ($\bar{x}=4.04$) ในข้อเดียวกันคือ “แนะนำวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม หวังที่จะให้การดำเนินกิจกรรมนักศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุดและกรรมการนักศึกษาให้ค่าคะแนนต่ำสุดในข้อ “ติดตามดูแลผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ($\bar{x}=3.62$) อาจเป็น เพราะกรรมการนักศึกษาเห็นว่าหน้าที่ในข้อดังกล่าวควรเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการและอาจารย์ผู้สอนมากกว่าที่จะเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา

3.3 ด้านการประสานงาน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แสดงความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาด้านการประสานงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.82$) เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มแล้วพบว่า กรรมการนักศึกษามีความคิดเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังสูงกว่า ($\bar{x}=3.83$) อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ($\bar{x}=3.77$) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประเดิมที่น่าสนใจในด้านนี้คือ อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้ค่าคะแนนสูงสุด ($\bar{x}=4.29$) ข้อ “เสริมสร้างความสามัคคีแก่นักศึกษาที่ทำกิจกรรม” ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาคาดหวังในบทบาทข้อนี้ในระดับมากเป็นเพราะจากประสบการณ์การทำงานและการได้พบรหัสเป็นประจำที่การปฏิบัติงานของกรรมการนักศึกษา เมื่อปฏิบัติงานไปได้ระยะหนึ่งซึ่งยังไม่ครบวาระจะมีการขอลาออกจากกิจกรรมนักศึกษานั้นๆ เช่นความไม่สามัคคีกันในองค์กรกิจกรรมนักศึกษานั้นๆ เช่น

เดียวกับผลการศึกษาของลิขิต กาญจนารณ์ และ สมประสงค์ น่วมบุญลือ (2533, 45-48) ที่พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับกรรมการนักศึกษามีความร่วมมือในการทำงานในระดับปานกลาง ดังนั้นหาก ภายในองค์กรกิจกรรมนักศึกษาได้มีอาจารย์ที่ปรึกษาก็สามารถสร้างความสามัคคีในหมู่กรรมการนักศึกษาได้ ย่อมหมายถึงการดำเนินงานตามโครงการขององค์กร กิจกรรมนักศึกษานั้นบรรลุผลสำเร็จ

จากการวิจัยในเรื่องนี้ โดยสรุปจะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาจะมีความคล้ายคลึงกัน และมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน ทั้งในบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวัง การที่อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นพระอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา เคยมีประสบการณ์ในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษามาก่อนจึงทำให้เข้าใจในบทบาทของการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างดี

สำหรับการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.92$) ได้แก่ อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับว่ากิจกรรมนักศึกษาเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพubaอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมไม่เต็มที่ ($\bar{x}=2.80$) อาจารย์มีเวลาให้กับองค์กรกิจกรรมไม่เต็มที่ ($\bar{x}=2.62$) และอาจารย์ที่ปรึกษามักยึดระเบียบโดย เคร่งครัดในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{x}=2.62$) ซึ่งสอดคล้อง กับผลการศึกษาของฤทธิวรรณ วัลลิสุพรรณ (2529,

145-150) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ของรัฐพบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับบทบาทของ อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาตามทัศนะของ อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับว่ากิจกรรมนักศึกษาคือส่วนหนึ่งของการศึกษา และตามทัศนะของนิสิตนักศึกษาที่ดำเนินกิจกรรมนิสิต นักศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพubaอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้กับ องค์กรกิจกรรมไม่เต็มที่ และอาจารย์ที่ปรึกษามักยึด ระเบียบโดยเคร่งครัดในการดำเนินกิจกรรม

4. การเปรียบเทียบทบทบาทที่เป็นจริงและ บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม นักศึกษา

เมื่อนำค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของ อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษามาเปรียบเทียบ กัน เพื่อศึกษาว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา มีบทบาทที่เป็นจริงสอดคล้องหรือแตกต่างจากบทบาทที่คาดหวังตามความคิดเห็นของทั้ง อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่าย กิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษา โดยใช้วิธีการ ศึกษาค่าความห่างระหว่างค่าคะแนนของบทบาทที่เป็น จริงและบทบาทที่คาดหวัง โดยใช้เกณฑ์ที่ว่าค่าของ ความห่างระหว่างค่าคะแนนเกิน 0.75 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษายังกระทำการบทบาทไม่ สอดคล้องกับบทบาทที่คาดหวัง (นฤพรรณ วัลลิสุพรรณ, 2529, 142) ผลการศึกษาพบว่าข้อที่มีค่าคะแนนความ ห่างเกิน 0.75 มี 9 ข้อ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการ แก้ไขปรับปรุงดังต่อไปนี้

**บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม
นักศึกษาที่ควรปรับปรุง**

แนวทางแก้ไข

1. บทบาทด้านการควบคุมดูแล

- 1.1 มีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการประเมินผลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว (ค่าความแตกต่าง .78)

1.1 ควรจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินโครงการกิจกรรมนักศึกษา โดยมีรื่องการประเมินผลด้วย เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาสามารถแนะนำวิธีการประเมินผลแก่นักศึกษาได้รวมทั้งกำหนดเป็นข้อปฏิบัติของอาจารย์ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ให้มีส่วนร่วมกับนักศึกษาในการประเมินผลกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

2. บทบาทด้านการสอนและการให้คำปรึกษา

- 2.1 ให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของมหาวิทยาลัยในการดำเนินกิจกรรม (ค่าความแตกต่าง .81)
- 2.2 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนในการทำกิจกรรม (ค่าความแตกต่าง .75)
- 2.3 ติดตามดูแลผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำกิจกรรม (ค่าความแตกต่าง .81)
- 2.4 ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลในการทำกิจกรรม (ค่าความแตกต่าง .87)

2.1 ประชุมชี้แจงอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาให้เข้าใจในนโยบายของมหาวิทยาลัย ต่อการดำเนินกิจกรรมนักศึกษา

2.2 อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรได้ให้คำแนะนำด้านการวางแผนในการทำกิจกรรมแก่นักศึกษา เพื่อเป็นการฝึกนักศึกษาทำงานอย่างมีเป้าหมายและเป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

2.3 อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรจะให้นักศึกษาที่ทำกิจกรรมทุกคนรายงานผลการเรียนให้อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาทราบ เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจะได้ให้คำแนะนำด้านการเรียนต่อไป

2.4 อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางในการประเมินผลในการทำกิจกรรมแก่นักศึกษา เพื่อชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินกิจกรรม ข้อบกพร่องที่ควรใช้ในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมในครั้งต่อไป

3. บทบาทด้านการประสานงาน

- 3.1 เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มทางด้านกิจกรรมนักศึกษาต่อมหาวิทยาลัย (ค่าความแตกต่าง .81)
- 3.2 เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษา (ค่าความแตกต่าง .76)
- 3.3 ประสานงานระหว่างฝ่ายกิจกรรมนักศึกษากับองค์กรกิจกรรมนักศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น (ค่าความแตกต่าง .82)

3.1 มหาวิทยาลัยควรจะจัดให้มีการสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจะได้เสนอแนวโน้มทางด้านมหาวิทยาลัย

3.2 อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาควรเสนอแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมนักศึกษา เมื่อมีการจัดสัมมนาขึ้น

3.3 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้มีการประสานงานกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษากับฝ่ายกิจการนักศึกษา หรือจัดเป็นกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรม นักศึกษาที่ควรปรับปรุง	แนวทางแก้ไข
3.4 เป็นตัวกลางในการสื่อสารระหว่างนักศึกษาและผู้บริหาร (ค่าความแตกต่าง .80)	3.4 จัดกิจกรรมสัมมนาระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและผู้บริหาร เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจะได้ให้ข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมนักศึกษาต่อผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาถึงความพึงพอใจของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาและกรรมการนักศึกษาต่อบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. ควรศึกษาถึงบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาจากทุกวิทยาเขต เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาต่อไป

3. ควรศึกษาถึงความคิดเห็นของอาจารย์และบุคลากรทั่วไปต่อบบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา เพาะบุคคลเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่น้อยต่ocommunity ของกิจกรรมนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จินดานา ยุนิพันธ์. (2525). องค์กรในการจัดกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ใน นิสิตนักศึกษา หลักการ และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอลเดียนส์เตอร์.
- จิรวัฒน์ วีรังกร. (2539). รูปแบบการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ประจำจำกัดรับ สังกัดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยคริสต์วิโรฒ.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- ธีรุณิ ประทุมนพรัตน์. (2526). การบริหารกิจการนักศึกษา. สงขลา: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยคริสต์วิโรฒ สงขลา.

นฤพรรณ วัลลิสุพรรณ. (2529). ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษาใน มหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พาณิช ปรีชานนท์ และคณะ. (ม.ป.ป.). รายงานการวิจัย กิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือนอกหลักสูตรของนิสิต นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: วิจวนล อาร์ด โปรดักชั่นส์.

ลิขิต ภัญจนากรณ์ และ สมประสงค์ น่วมบุญลือ. (2533). ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาองค์กร นักศึกษา. ใน ข้อมูลพื้นฐานด้านกิจกรรมนิสิต นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายเพรีก.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2531). รายงานผลการสัมมนานักศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2534). คู่มือกิจกรรมนักศึกษา. สงขลา: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2535). รายงานคุณวุฒิของ อาจารย์. สงขลา: กองการจัดทำที่ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2540). รายงานผลการรับมนา เรื่องบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่าย กิจกรรมนักศึกษา. สงขลา: กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สำเนาร์ ใจศิลป์. (2538). มิติใหม่ของกิจกรรมนักศึกษา 2: การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตร บัณฑิต.

อาทาร ชนเห็นชอบ. (2527). เรากำลังเตรียมกิจกรรม 3 ประเภท
คือ การนำเพ็ญประโยชน์ กีฬา และศิลปวัฒนธรรม.
ข่าวโครงการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตนักศึกษา, 1(1).

Krejcie, R.V. & Daryle, W.M. (1970). Determining
sample size for research activities. **Journal of
Education and Psychological Measurement**,
30(3), 607-610.